

8/2006-12-C 3/14

Els Poetes d'Ara

Marian Manent

Tria i pròleg de

Tomàs Garcés

Edicions LIRA

1923

*Biblioteca
Riera - Figueras
Barcelona*

ELS POETES D'ARA
MARIAN MANENT

Els Poetes d'Ara

Marian Manent

Trià i pròleg de

Tomàs Garcès

Edicions LIRA

1923

Marian Manent, nat l'any 1898

Bibliografia: «La Branca» (1918)

«La collita en la boira» (1920)

L'impuls donat per Josep Carner a la poesia catalana haurà influït en el to literari dels poetes immediatament posteriors. Gairebé ningú no ha pogut escapar a aquesta empremta. Marian Manent menys que ningú. El seu cant, pur, fi, «discret», ressona encara de la gran tonada carneriana.

L'obra de Marian Manent, continguda en els seus dos preciosos llibres de poemes, és un mirall fidel de la nostra pre-

coç maduresa d'ara; és el fruit aconseguït a costa d'experiències i girades genials.

Sense Verdaguer, sense Maragall, sense Carner, fora molt difícil d'explicar la poesia catalana d'avui.

La de Marian Manent mostra, potser com cap altra, l'eficàcia d'aquell triple trasbals. Marian Manent, més lligat als antecessors en els versos de la «La Branca» més deseixit i afinat en els de «La Collita en la boira», mescla a la seva espontaneïtat inicial una preocupació per la forma. La seva emoció, poc intensa, velada, cap tota dintre els seus versos clars. Aquesta sortosa equivalència estalvia en la poesia de Marian Manent la lluita aspra per l'expressió. Aquesta lluita, que consum la roent inspiració d'altres lírics—el nostre altíssim Lòpez-Picó, posem per cas—és, doncs, només, lleu delit

5

d'artifex en l'obra de Marian Manent.

La seva poesia té una rara distinció, fina, dringant i pàl·lidament acolorida com és. L'amor, (que és encara, en aquests versos, un sospir i una paraula tàcita) i el paisatge (línies daurades, blanques, rosades i verd-poma, sense perspectiva) juguen en la poesia de Marian Manent un petit drama elegiac. L'escenografia d'aquest poeta — l'alosa, el gessami, l'estrelleta, el marge, el rierol i l'amiga — no tremeix de passió ni s'ajup sota l'oratge. Es un panorama amable, quiet, emboirat de melangia, enterbolit per una enyorança precoç que coexisteix amb el desig, en comptes d'esser-ne la llunyana engruna, Perxò Marian Manent és un poeta idilic i elegiac, alhora.

TOMÀS GARCÉS

DIÀLEG AUTUMNAL

La tarda, rica de perfums i rica
de núvols blancs i de cançons del vent,
encar, agonitzant, riu una mica
i es posa al front l'or del ponent.

Com una verge lassa, se decanta
i s'ajeu dolçament damunt el blau
de la muntanya. Dins l'obaga canta
una elegia el rierol suau.

Pels camps on mor la llum, les oliveres
són una pietosa processó.
Passen les aures joganeres,
perfumades de fruita i de tardó.

Fendeix l'aire encalmat un dring d'esquella,
i davant la masia del cimel,
passa un ramat i una donzella
bella com una posta tardoral.

La masia és petita i és negrosa.
Hi ha entrat la donzella quedament

i besava una vella tremolosa
que seia vora de la llar clement.

En la finestra encara vacil·la
una mica de llum crepuscular.
S'obira una llunyària molt tranquil·la
i unes fulles que volen a l'atzar.

I dins la cuina fosca i freda
brolla el diàleg, com una claró.

—Marilda: ja has tancat ben bé la cleda?
—Si, l'àvia, he portat un gerricó
de mel selvatge, que diu que és molt bona
i he deslligat l'anyell.

—Pobric anyell!

Belava fort ja fa una bella estona
i em feia pietat.

—Es blanc i bell
com un borrall de neu i com la dolça
llet tebiona i confortant.

—I té la llana flonja com la molsa
i el belar dolç com un gemec d'infant.

El crepuscle ha apagat totes ses roses
de porpra i d'or. Tremolen els estels.
I la lluna ha besat totes les coses
des de la blava quietud dels cels.

—Marilda, el blanc anyell que tant estimes
i dius que és l'alegria del ramat
i el dus a coll, quan puges a les cimes,
perquè no es senti massa fadigat,
i l'amoixes talment com amoixaves
les nines que jo et duia abans... abans,
quan encara era forta; i em besaves
plena de goig i agraïment, les mans;
el blanc anyell s'assebla a tu, que ets blanca
i dolça i ets per mi l'única amor
que em resta al món, Marilda... Com la branca
seca ja soc, mes per la teva amor,
no trobo pas dura la vida,
i si manca a mos ulls la claredat
i tot mon cos decau, tu ets la florida
i la llum clara que el Senyor m'ha dat!

—O l'àvia bona i estimada,
quin goig més gran i quin consol per mi
saber-vos una mica aliviada
de la gran pena que us colpí!

O l'àvia meva, quina joia em dóna
que em digueu que jo soc vostra clarò!

La lluna va enlairant sa faç rodona
i el chor dels grills li canta una cançó.

Puja dels camps un baf de terra humida,
puja dels boscos un gemec del vent;
i la conversa brolla ungida
d'aquella pura claretat d'argent.

—Has dut un gerricó de mel seivatge?

—Si, l'àvia.

—I qui te l'ha donat, Dyon?

—Dyon. Ha anat molt lluny i amb bell coratge
baixava al cingle d'En Jan Rodamón
i allà la mel ha recollida.

—Escolta:

t'estima molt Dyon, no és veritat?

—Oh si! D'amor m'en porta molta
i diu que sempre m'ha estimat.

I jo, l'àvia, també...

—Ell no te pares,
pobric, i us coneixeu de tan petits!

La vella i la donzella són molt clares
dels esguards de la lluna, amorosits

i maternals, que fan florir els ensomnis.
 Beatament Marilda ha somrigut
 amb els ulls clucs, com si veiés en somnis
 l'imatge de Dyon. L'anyell menut
 ha belat llargament.

I una petita
 estrella s'ha posat, trement,
 damunt una pomera que s'agita
 meravellada d'aquell fruit lluent,
 —Marilda, diuen que hi ha hagut molt bella
 collita enguany, i que el raïm madu
 donava goig de veure?

La donzella
 retorna en si i el dolç esguard li lluu.

—Bella com mai ha estada enguany. Lluia
 una faldada d'or a cada cep,
 i a Déu tothom dava mercès.

—Que sia
 lloat de tots, car d'Ell la joia es rep,
 el pa i el vi, la llum i l'aigua clara,
 i li devem agraïment per tot.

—Doncs, la verema no és finida encara
 i jo voldria dir-vos mot per mot
 la gràcia d'aquest jorns i l'alegria

que veig en cada vinya i als camins.
Els vremadors, així que apunta el dia
i s'escampen les boires bosc endins,
ja canten, fent anà el raïm en doina
pels coves i els cistells. Jo hi vaig passà,
baixant al prat un dematí, i almoïna
demani d'un raïm i me'l donà,
polit i ros, una donzella. Era
un esclat de cançons el dematí,
feia un aïret suau de primavera
i el cel era lluent com el setí.
Reien les moces i els fadrins. Brillava
l'or dels raïms, i quan baixava el rost,
devers el prat, encara m'arribava
la forta olor dels pàmpols i del most.
—Oh que m'agrada això, Marilda! Digues,
ja que jo no ho puc veure amb els meus ulls,
que això em du remembrances molt antigues
de quan era fadrina, i en mos rulls
brillava una rossor molt escaienta,
com la teva, Marilda; i aquest temps
de verema, com mai era contenta
i també reia i treballava ensems.

La llar s'encén amb nou esclat tot d'una.
Ha fendit un lladruc breu i llunyà

la transparència de la nit de lluna.
I el cor dels grills ja no se sent cantà.

—Doncs, l'àvia, a mi una mica de tristesa
em dona, tanmateix, veure la gent
amb aquesta alegria tan encesa,
i sentir-me escometre pel turment
del record d'altres dies més sortosos:
quan la casa era plena d'abundor,
i jo tenia els pares amorosos
i els germans, que ha volgut Nostre Senyor.
I també fèiem una gran collita,
i s'omplien les botes dels cellés,
i ara tenim la casa molt petita
i no hi ha al costat nostre ningú més.

Si el rierol cantava una elegia,
ara el seu cant ha devingut punyent.
La lluna blanca s'abscondia,
i l'últim raig, que vacil·là un moment
damunt el front de la donzella, ara
s'era perdut dins el brancam dels pins.

Sota els esteis, d'una clarícia avara,
blanqueja la nuesa dels camins.

ELEGIA DE L'ESTIU

Ara que és fos l'encís de la tardô
i a la ciutat el fred ens aturmenta,
he recordat la fina estació
del mosquit sonor i la menta,
quan el poblet dispers ens alimenta
del fruit dels seus conreus i la clarô
de la pineda vellutada i lenta.

Car em sentia un poc enyoradís
d'aquella clara font virgiliana
i de la noia que em feia un somrís,
menjant la poma o la magrana,
i les perles del vas en degotís
li queien a la brusa d'indiana.

I d'aquella altra d'un país llunyà
que es colorava un poc per la dreuera
i jo li dava la mà
per saltâ el marge, vora l'olivera.

Mon paisatge he recordat tan bé
que m'ha semblat reviure aquelles hores
amb l'ample estol virolat i lleugê,

que passava rient a mes vores
fregant el núvol d'or i l'esbarzê.

I encara he vist la trinitat dels pins
i el cep que es daura de la tarda;
l'ermita d'or el pou i l'olivarda
i el bruc florit que ens guia pels camins.

I he recordat els riures insistents
i els jocs d'atzar i de fortuna;
el llum venecià que es riu dels vents,
i la claror dels ulls i de les dents,
i les paraules lentes a la lluna.

Quan hom diria que és tornat infant,
veient l'estrella com rellisca i tomba.
I encen l'esponja i s'ha cansat ventant
perquè s'enfilí una grotesca bomba.

I arriba un baume del bosc adormit,
quan la lluna somriu i va amagant-se...
I l'agut violí sona el mosquit,

mentre una rosa al trau us ha florit,
veient l'amiga com se'n va a la dansa.

EPIGRAMA

DE LA LLUNA DE GENER,
ALTRAMENT DIT DE LA PERESA

A fora fa una nit d'argent molt clara,
i jo arraulit vora del foc mesqui!
La lluna està vetllant com una mare
el bosc i la ciutat i el pelegrí.
Jo sento com un gran desig amara
el meu cor i em voldria deixondi
i caminar sota la lluna clara
pels blancs camins que jo no en sé la fi.

Però romanc vora del foc mesqui!

MADUIXES DE MAIG

Roges maduixes, quan ens deu a raig
la mel frescal de vostra entranya fina,
bevem—fecunda, nova i purpurina—
la sang del Maig.

DEL ROSTOLL

Sap el turment de la ferida, i quan
com una falç la Nit branda la Lluna,
s'aferra endins de terra, amb una
temor de que no el sigui més arran.

VIGÍLIA

Oh, la vigília de plata!
Sembla extàtica la nit.
Una estrella d'or esclata
damunt de l'arbre atuït.

Senyor, si la nit és freda
Vós la calentau d'amor,
Es ample l'atzur de seda,
ple d'ales i de candor.

I en el cel sense vedruna
la campana degotant.
fa tremolâ un raig de lluna
i un estel nu com l'Infant.

CANÇONETA HUMIL DE MITJA-NIT

Maria, roser florit
dins el cor de la tenebra.
De la branca de David
floria una Rosa vera.

Volem adorar l'Infant,
tremolós com una estrella,
i veure aquell bou pesant
i senti un belar d'anyella.

Ja som tots aquí, Senyor,
i els morts ens fan companyia.
Ens aclara la claror
que surt de Vostra Establia.

I en la fredor de la nit
el dolç Infant que somica
reposarà en nostre pit
i el breçarem una mica.

RONDALLA DEL BOU

El bou pesant, veient la gent
que tantes coses oferia,
diu que volia fê un present
al dolç Infant de l'Establia.

I quan minvà una mica el fred
—que l'Infantó ja no plorava—
sortí amb pas lent, dins l'aire nèt,
sota la nit florida i blava.

Per donâ a Déu pobre i humil
damunt la palla gloriosa,
vol abastâ algun flam gentil
de l'estelada tremolosa.

Va caminar per fondes valls
i resseguia la carena.
Sent el clarí de tots els galls,
però ja du la rica ofrena.

Saltant de goig i bruelant,
amb doble joia rutil·lant
el bou baixà de la muntanya,
i s'oferia al dolç Infant
amb una estrella a cada banya.

L'ACÀCIA PLENA DE LLUNA...

L'acàcia plena de lluna
gemega en la nit d'argent.

El Setembre passa amb una
llarga tremolor de vent.

Llu l'estelada dispersa
i se recull l'esperit

oïnt la vaga conversa
del vent, l'acàcia i la nit.

Ai, que mon cor ploraria
i el sent feixuc com el fang.

davant la nit que fa via
tota vestida d blanc!

* *

Si fóra l'acàcia bruna
o el cor que feia un lament?

El Setembre passa amb una
llarga tremolor de vent.

CANÇONETA SENTIMENTAL

Ai, si la nit era tan clara,
quina boirina m'entristí?
Ara és al cor la boira àvara,
com és la lluna pel camí.

No em don conort l'estrella pia,
ni la cançó de l'aire fi.
Ai, quina dolça llunyania!
Però l'amiga és lluny de mi.

Ara mirava l'ametista,
ara passava vora un pi.
Sent tremolar l'ànima trista,
dins un perfum de gessamí.

Es lluny l'amiga. Es lluny l'amiga.
Potsê a ma vora fa camí?
Sa trena és d'or com una espiga...
Però l'amiga és lluny de mi.

Suavitat de rosa clara,
i el llavi roig com un robí.

Son ull és blau com la nit clara...
Ai, si venia pel camí!

Ai, si venia tan lleugera
de l'estelada sense fi,
sota la lluna i la crinera
verda i sonora d'aquell pi!

Fóra una flor menuda i fina,
fresca de lluna i serení.
Fóra una flor menuda i fina...
Però l'amiga és lluny de mi!

NOU CANT A LA VINYA

I

Sigui el meu cant per la vinya fecunda,
que em don la sang. com la sang de mes venes
roja i ardent, car el sol és a dintre
i en cada glop me nodreix de la posta
i de la llum violent del migdia
canicular; i dels vents i les aigües
del las Setembre, pesant de la fruita
i purpurenc com la poma.

II

AprenGUI el seny davant teu, o, ma vinya!
la paciència i el ritme que et menen,
com en el bell contrapunt d'una dansa,
amb igual i diversa mesura.
AprenGUI el seny el turment de la soca
de cada cep, com un braç de la terra,
que si ens apar moridor cada anyada,
rítmicament treu la nova florida.

III

Ara em sotjava la nit temorega
per la finestra on l'estrella reposa,
i el vi sagnant dins el veire cantava
com el ressò d'una vella musica.
Ara el teu vi jau a dintre la fosca
i en la frescor del celler perfumada,
que té un regust de cançons de la vrema
dins el silenci pesant de l'octubre.

IV

Venen els dies que l'aire ens flagella,
més gelebrit que la fulla d'un glavi,
i fins la nua blavor fredolica
és tremolant com l'alzina i el núvol.
Venen els dies que llu sense boira,
amb cada pi, la muntanya precisa;
quan no et roman ni una mica de pàmpol
i t'amplifica la teva nuesa.

V

Es aquell temps que et veiem més llunyana
de l'opulència odorant del setembre,
quan et diriem ben morta i jaquida
de tota força passada i futura.

Es aquell temps que hem collit les olives
i en tots els camps hi ha el cant d'una alosa
i en cada llar s'hi arbora una flama
vora del vi que a la taula fulgura.

VI

Llavors romans pacient i callada
sota dels vents que esbandeixen la terra
i fan un poc de musica a ta vora
per tal que et sigui més dolç el crepuscle.
Passa la nit del Febrê i bulls a dintre
de la sarment mutilada i la soca,
a l'implacable fredor de la lluna,
quan és un gra de raïm cada estrella.

VII

Si un fraginer pel de nit arribava,
dintre ma llar dues flames tenia:
el foc vermell i la flama del veire,
i abastament es nodria d'ambdues.
I abans de l'alba tornava a escometre
el vent més aspre i gelat de les cimes,
amb el record de la llar i la taula
i d'aquell vi que la sang li arbora.

VIII

Vinya ancestral, en la meva lloança
alena el flam immortal dels qui foren,
ara que el cos jau adintre la terra,
com és colgada l'arrel de la vinya.
Dins el record lluminosa perdura
aquella flama que mena els meus passos,
com dels qui foren perdura l'empremta
en els camins i en els ceps de la vinya.

IX

El temps vernal que ens abriga d'aromes
més que el sentit l'esperit ens penetra,
i en cada cep la verdor novinçana
és vellutada al damunt de l'escorça.
Canto la joia florida i profunda
d'abandonar-se amb un cep a la vora,
cara al crepuscle i al blau d'ametista,
sentint ben clar com palpita la terra.

X

Sentint ben clar l'immortal companyia
dels qui cavaren la vinya i curaven
de treure el pàmpol inútil i fondre
l'empelt amb l'alta sarment infecunda.
Sentint al fons de la llum moradencia
el llur trepig vagament; i la fosca
corba del cos obirant com un arbre,
vora del cep més llunyà de la vinya.

XI

Qui dirà el goig de la tarda madura,
quan el raïm és daurat i s'esquerda
la pell del cep; i la sang del crepuscle
diriem que és una fruita que esclata?
Fou aquell temps que hi anava l'amiga
fina i suau, dins la tarda més lenta;
fou aquell temps que els infants hi jugaven
com una rica garlanda de joia.

XII

Qui dirà el goig de la tarda madura,
quan pels camins on els carros trontollen
es vessa el vi i una olor de verema,
dins el polsim de la boira que passa?
Damunt el cup llu l'ofrena madura,
policromada talment com la posta,
i en els cellers de la fresca penumbra
fa una claror la daurada collita.

XIII

A l'home bru que trepitja la fruita,
amb una dansa pesant i sonora,
i s'afadiga del pas de la dansa,
darem la sang d'alguna altra collita.
Als que collien tot l'or sota els pàmpols,
ritmant amb cants el treball de la vrema,
darem la sang d'un altre any, i la força
els pervindrà del mateix que els fadiga.

XIV

Senyor, que el vi trasmudeu en Sang Vostra
i Vós mateig Us doneu per nodrença:
preneu mon cor com raïm de la vinya
i feu que el cant munti a Vós com la flama.
Deu-me la llum i el perfum del setembre
quan cada estel ens apar una fruita
i el tremolor de la nit ens arbora
l'oració que tremola en el llavi.

XV

Senyor, que em dàveu la vinya fecunda,
on jo collia el raïm i el gustava,
amb els qui són a la Vostra Presència
i amb el record ara menen ma vida:
deu-me la llum de l'amor a mes vores
i dels infants que han d'amâ aquesta vinya,
rossos i bells com la fruita daurada
o bruns igual que la terra madura.

CANÇÓ TRISTA

Ai, gessamins exquisits
 d'aquest poble de marina!
 Floriu de cara a la mar,
 vora l'acàcia polida,
 floriu sota el llimoner,
 o ran d'una aigua adormida,
 quan les roses del jardí
 ja's decanten una mica.

Jo me'ls contemplo de nit,
 damunt la muralla grisa;
 tremolen dins el perfum
 i semblen estrelles vives.

De bon mati n'he collit,
 quan les herbes són humides.
 N'he collit un branc gentil
 per donâ a la meva amiga.

Feia ombra el gessami
 damunt l'aigua d'una pica:
 aigua verda i transparent,
 amb núvols de molsa fina.

L'amiga ha oblidat el branc
i l'aroma s'esvaia
damunt el piano antic,
dins la cambra recollida.
Ai, flors, quin posat més trist,
estrelles sense clarícia!

Si fóssiu damunt son cor
tindria la vostra vida
un guany d'aroma immortal
i un glatir d'estrella viva.

Com els astres de la nit
que reposen una mica
a la carena ondulant
amb tremolors de celistia,
us fora bell reposar
damunt el pit de l'amiga.

N'he collit un branc de nit,
quan la llum és fonedissa.
La lluna ja minva un poc,
ix roja com una sindria,
amb un senyal de les dents
de fades enllaminides.

N'he collit un branca de nit
amb unes flors ben florides.
Pel silenci perfumat
la lluna tota es llanguia.
Ai, gessamins exquisits
d'aquest poble de marina!

Hi han boires al meu cor,
d'un nou refús de l'amiga:
les flors s'han quedat amb mi
i he vist com es decandien.

Gessamins collits de nit,
gessamins collits de dia:
sou una deixa mortal,
dins l'urna frèvol d'un llibre.

Vindran les vetlles d'hivern
i, flairant la deixa antiga,
dins la febre de ciutat
tindrà l'ànima encongida.

No veuré el rostre suau
com una rosa florida,
ni els llavis rojos i humits
ni aquelles trenes polides.

Entre boirines subtils,
seràs una ombra esllanguida,
amb el vestit de ponent
o el de les llunes blavisses.

Gessamins, doble refús:
o trista blancor marcida!
Seran llavor dins mon cor
i treuran nova florida;
faran flors de llanguiment
i aromes de melangia.

EL TEU ORGULL

Il mar la terra e il ciel miro e sorrido.

LEOPARDI

L'orgull et feia una aureola viva
i em vas deixar la solitud. Encara
sento dins mi l'esquinçament de l'hora:
un plor d'estels, un vol de fulles mortes
color d'aram i una boirina freda
damunt el cor. Jo vaig pensar que fora
la solitud ma vida taciturna
nodrint-se tota del record magnific
i amarg del teu orgull, o dea clara!

Sense tos ulls, sense la veu, ni l'ombra
de tos cabells damunt el front, ni el rostre
com una rosa pàl·lida, ma vida
seria tota una buidor, sonora
del teu record. Mes ton orgull em feia
un gran present: tot l'univers tornava
a ésser mon tresor. L'acàcia verda
damunt la pica transparent, el núvol
color de mel, l'atzur fresc com una aigua
immòbil d'esperit, l'estrella fina
i l'ampla mar i la musica clara

dels pins i aquell vinyà com una púrpura...
tot retornava a mi dins el setembre
daurat i moridor. Bella avinença
feien al món les coses: harmonia
d'amor i claretat. O dea altiva!
Si per ta llum tot l'univers jaquia,
ton aspre orgull tot l'univers em torna
per emplenar ma solitud. I encara
hi veig al fons la teva llum més pura.

ELEGIA

Out of the day and night
 A joy has taken flight;
 Fresh spring, and summer and winter hoar,
 Move my faint heart with grief, but with delight
 No more — O, never more!

SHELLEY

Han dut els raïms, i la casa
 és tota olorosa de most.
 ¿On és el cant i la fresca rasa,
 la tarda fina i el ponent d'agost?

Hem vist passar la joia per la ruta
 dels dies i les nits.
 Hem vist la mar, la vela diminuta,
 la rosa que tremola en nostres dits.

Hem vist els gessamins de les estrelles
 i els gessamins que dúiem sobre el cor.
 I ara en la fina bunió d'abelles
 mor el setembre d'or.

Jo deia:—L'hora regalima encara
 d'aquelles deixes de passat perfum.

La melangia, amb un sol gest de mare,
 ens agermana dins la llum
 que vessa el temps de l'àmfora més clara.

Ens agermana la proximitat
 del comiat, (un dematí d'octubre
 que el pàmpol serà púrpura i daurat
 i sa crinera escamparà l'octubre
 deboires i de bruc morat).

I, pressentint el comiat ardent,
 la tremolosa pietat naixia
 del nostre esguard indiferent,
 que duia al fons de la melancolia
 com un desig de pluges i de vent:

perquè esvais aquesta amarga espera
 davant els pins de rosa i de vellut
 i aquest engany de nova primavera,
 amb baumes de raïms i amb el traüt
 de là verema riallera.

Car en aquesta càndida bondat
 de les muntanyes—verd i violeta—
 en el gran cup il·luminat
 del raïm blanc, com d'una flama neta

l'astut setembre fa una rialleta,
freda i subtil com un licor fatal.

I diria que l'aire s'emporta
tot el perfum del cor i viu només
la vinya ardent i la musica forta
en la penumbra dals cellés;
la mòbil quietud de l'horta
i l'últim or al cim dels llimonês.

Només l'engany perdura encara. S'exulta
nostre sentit dels baumes i la llum.
Gomfli's, Senyor, l'interior tumulte
per vénce' aquesta rosa i el perfum
que és fals i deixa una sabor de fum.

Ja fina el temps a vora tu. Ja minva,
donzella rosa, el doble corn
que, eixint dels núvols lleus, estimba
la minsa lluna. Ja declina entorn
aquesta olor de pins. L'estrella minva.

Trenqui's l'encis violentment! Els arbres
siguin planyents sota un oratge cru.
Sobtadament m'allunyaré de tu,
donzella, sota el plany dels arbres.

Ara en l'engany dels dies, com cadavres
passen les joies del record madû.

Ara en l'engany dels dies, que s'allarga
inútilment, amb tedi i or de sol:
licor feta de mel i fruita amarga,
setembre d'or, que la divina farga
del joi passat vol escondi i no vol,
amb tedi i pàmpol verd i llum de sol.

TRÈMULA LLUM OLOR DE VINYES...

Trèmula llum, olor de vinyes, flabiol
d'un rossinyol ardent, que es lamenta i oblida.
Casta entre els arbres com una verge dormida
una línia de blats ondula en el pujol.

Pur ocell de la nit que l'estel esgarrifes,
amb l'ànima sonora i plena de lament:
les roses mortes fan com pàl·lides catifes,
on es perd, errabunda, la llum del pensament.

Vora el plor d'un estel hi ha el perfum d'una rosa
silenciosa i tímida sota un cel massa pur.
Fa més viu ton aroma, aquest plor de l'atzur,
casta melacolia de mon ànima closa.

I mentre sobre el pit de cada Primavera
ton plor serà immortal, pur ocell de la nit.
morirà imperceptible mon lament, esvaït
vora un doll de perfum, o ma rosa lleugera!

SONET AMERICÀ

La donzelleta del vellut vermell
no sé si és xilena o paraguaia,
Té el rostre bru del mar i del solell.
Té un chor de joves com la dea Maia.

Sembla que escolti l'au del paradís
i em digui al cor:—Quin nou somriure esperes?
quan ella passa vora les palmeres,
davant la mar color d'aigua amb anis.

Entre la ratlla de les seves dents,
com en les cambres d'un palau d'ivori,
se m'hi perden un poc els pensaments.

I voldria ésser l'au del paradís
per coronar d'un càntic il·lusori
la palmereta que li fa ombradis.

EL PRIMER DIA DE LA PRIMAVERA

Aquest fill, Primavera, és un infant rebec.
Adés somriu i adés fa una ganyota.
Va caminant feixuc com la granota,
o, aeri com un àngel, fa un refrec
d'ales gentils, regaliment llum pura.

Els campanars li punxen la cintura
com un cilici espars. Plouen gotes de sang
i esquitxen el verd clar de les acàcies.
Mes el dia, rebel, defuig les gràcies,
del viure penitent.

Agafa un núvol blanc,
—voleiadís record de Carnestoltes—
i el rumbeja tot escabellat del vent,
com una gran perruca, graciosa i ardent.

El vent fa una remor litúrgica d'absoltes
o un riure fi de noia de quinze anys.
I passa el dia afollat, sense afanys.

Sota els peus li han fet pessigolles els tanys
més alts i més aguts d'una palmera.

Ell girà el cap i l'ardent cabellera
li roman presonera d'un malvat monument.
Deixa el cabell postís amb un lament
i se'n torna a fê estranyes follies.

Amb un sol buf esdevenen musties
mil violetes d'un jardí tancat.
I s'enfila i somriu amb un posat
de petit bon minyó que duu una banda
blau-cel, perquè ha sabut una faula gentil.

Amb un sol bri de solei encén mil
súbits clavells, fent joiosa garlanda
al balcó de les noies, pel carreró fidel,
mentre vola la roba sota el cel
que brilla fi com una linfa clara.
Com un doll de fontana damunt el carrer fosc,
s'embruta el cel de la fumera avara
que el fill vernal escampa amb aire tosc,
per apagar la joia de les mil clavellines.

I més enllà fa esgarips i xisclets,
trenca un vidre, s'emporta cortines,
distreu una donzella i li esbullia els boixets
i s'enduu nuvolades gegantines.

O dia foll! S'amara de perfum
i amb un braçat de núvols, perquè el sol no l'abrandi

li tapa el rostre ple de llum
i trenca els raigs de sol com si fós sucre-candi.

Més vé la tarda i ja sent un fadic
i la cara li torna morada.
Perd l'alè juvenil. El vent no li és amic
i en silenci s'esmuny com l'alè d'una fada.

I aleshores li vé el remordiment
d'haver viscut una vida tan folla.
Camina amb la testa llanguent
i no fóra gosat de trencar una esclofolla.

Quan se li acostava l'hora de la mort,
veus que arriba el teu fill tot plorant, Primavera.
Ell qui fou tan esbojarrat i fort
i duia aquella estranya cabellera!

I ella tremola tota sota el cel,
com una mare novella. Vigila
les puncelles més fines i el més vivid estel.
I s'adorm pàl·lida i tranquil·la
(vora un pi tremolós i al llindà
de la tímida lluna que s'enfila)
esperant el nou fill de l'endemà.

ODA

«But thy eternal summer shall not fade...»

SHAKESPEARE

Hi ha un arc d'acàcia florida
vora el verd pàl·lid del vinyà.

Hem sentit tremolar la vida
d'aquestes flors que el vent desfà.

Hem vist damunt la terra flonja
la mirada estesa del sol.

Un núvol color de taronja
a la carena atura el vol.

Matí clar d'aromes, grandesa
d'aquest cel a través del verd!

(Hi ha al fons la tenebra estesa
i les angúnies del desert.)

Tot s'ofereix com una rosa
que ens va florint arran del pit.

però tanca una perla closa,
amb amargs verins de la nit.

Acàcia florida i alta,
vinya que tens un marge bru:

no sentiu l'ànima malalta
que en els meus ulls tremola i lluu?

El blat nou i l'ombra sonora
i aquelles flors com un rull clar,

encara fan perfum d'aurora
i la Mort ja seu al llindar,

Tremolen llums de primavera
i dins l'aigua tremola el cel.

¿No fora un somni la lleugera
garlanda d'aquell mur fidel?

* * *

Potser les llums i la florida
i l'aroma del mur frescal

s'han posat al volt de ma vida
com una musica eternal!

Perquè dins la teva mirada
—com un cel que no es pot marcir—

hi ha encara la llum daurada
i les belles roses d'ahir.

I ton rostre com una aurora
apaga l'angúnia i la set.

No morirà l'ombra sonora
ni aquell núvol dins l'aire net,

ni l'acàcia florida i alta,
ni aquest vinyar tot ple de sol.

Tan frèvol que ets, però s'exalta
una llum segura al teu volt.

I ton braç d'ivori governa
i ton llavi és un fruit vermell.

I té un reflex de joia eterna
la seda i l'or de ton cabell.

ELOGI DE LES GLICINES

Com f'emparen les roges boirines,
o Ciutat encalmada i subtil!

En la calma nocturna d'abril
em coronen raïms, de glicines.

D'aquest tronc tan eixut i retort
n'ha florit la collita aromada.

O raïms, si us petjava la Mort
devindrà una donzella gemada.

I només amb el vostre perfum,
(¿còm neixia de branques ajustes?)

tornarieu les dalles augustes
en garlandes d'aromes i llum.

He passat sota el bleix de la nit,
sense blau ni musica d'estrelles

i en el cor em brunzien abelles,
fent diversa remor de neguit.

I sentia la boira del cel
relliscant al damunt de ma vida.

Melangia: ¿quin gnia fidel
m'ha portat a la casa florida?

Tu que vetlles els núvols més clâs
i l'acàcia i el bruc de les comes:

¿quina dea menava el meu pas
fins al tàlem d'aquestes aromes?

ODA ALS CARROS MATINERS

¿Sóc en el llit sense trontoll,
ara que l'alba els finestrons colora
o duc als llavis un bri de fonoll,
dintre d'un carro perfumat de boll,
pels empedrats de la Ciutat sonora?

Aquest trontoll tan seguit
tot el meu cos sotraga, — jo diria.
I el so dels picarols m'ha deixondit,
— ritme valent, clara melodia —
com si el cavall m'arrosegués el llit.

Són filagarses de tenebra
els guarniments, amb un or malaltís.
Les morisques de coure han deixondit el gebre
de les roderes, vidre fonedís.
L'euga ha vist en la pura tenebra
les estrelles caient a l'abis.

I ha sentit pel camí del tossal
el refresc perfumat de la pineda.

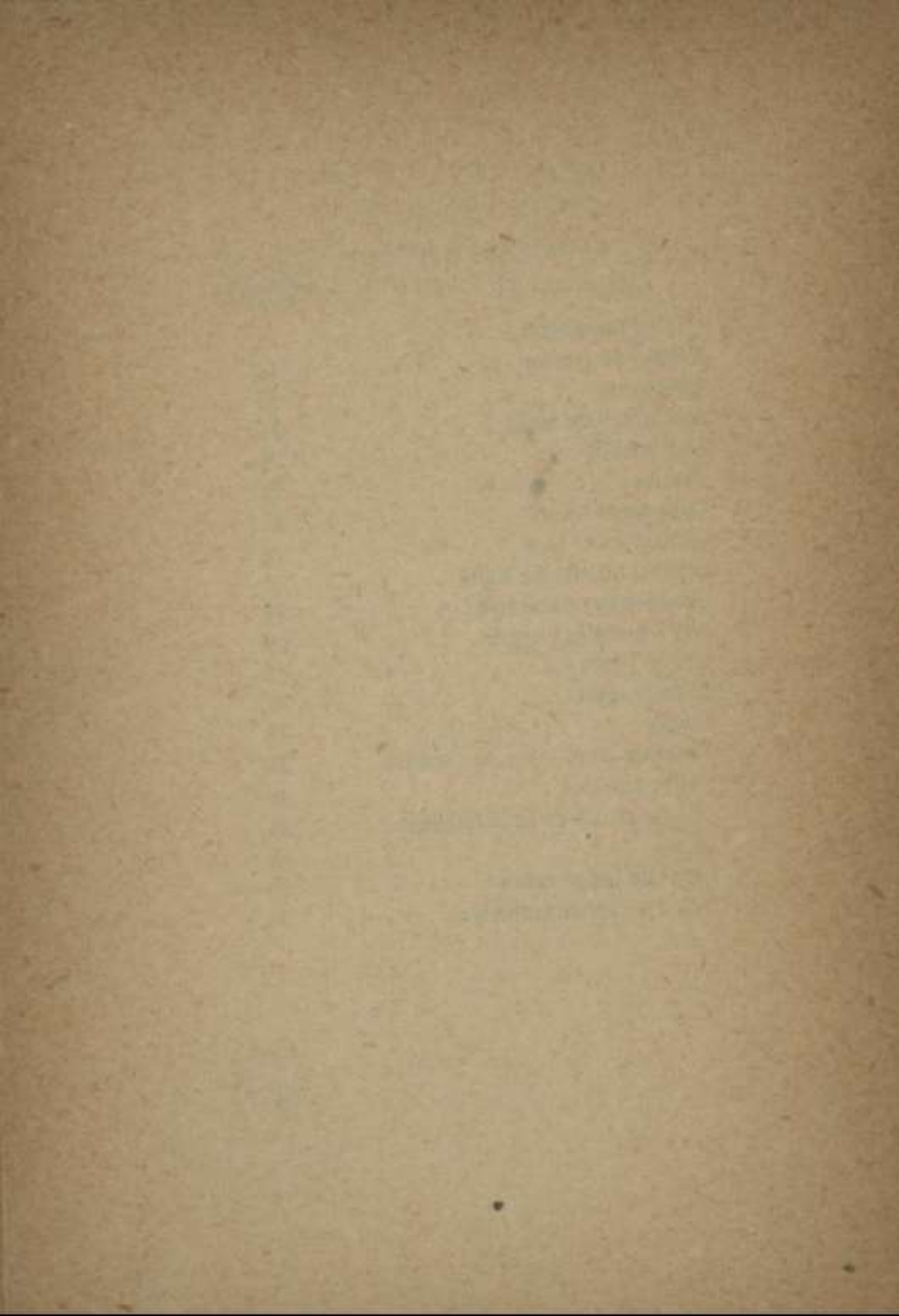
Tot el cel era fi com la seda
i en el cim de la vela, el fanal
ha copsat dintre de la llauna freda
el batec d'una estrella immortal.

TAULA

Plana

Diàleg autumnal	11
Elegia de l'estiu	18
Epigrama	20
Maduixes de maig	31
Del Rostoll	21
Vigilia	22
Cançoneta humil	23
Rondalla del bou	24
L'acàcia plena de lluna	25
Cançoneta sentimental	27
Nou cant a la vinya	29
Cançó trista	37
El teu orgull	41
Elegia	43
Trèmula llum, olor de vinyes.	47
Sonet americà	48
el primer dia de la primavera.	49
Oda	52
Elogi de les glicines	55
Oda als carros matiners.	57

IMPRESA «OMEGA»
Ampie, 53
BARCELONA

Biblioteca
de Catalunya

Adq. D-BRF0

CB. 1001575567

Top. 2006-12-C

3/14

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001575567

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

BC 27

BIBLIOTECA
RIERA - FIGUERAS

B. 17-IV

Poe (Man)

Reg. 3594

1900

Els Poetes d'Ara

COL·LECCIÓ D'ANTOLOGIES
DIRIGIDA PER TOMÀS GARCÉS

Cada setmana sortirà un volum de 64 pàgines.
La tria anirà precedida d'un pròleg crítico-bibliogràfic

La segona sèrie de «Els Poetes d'Ara» compendrà antologies de *J. M. Lòpez-Picó, J. S. Pons, Marian Manent, Carles Riba, M. A. Salvà* i *Guerau de Llost*

Cada volum: 0'75 pessetes

DIPÒSIT: IMPREMTA «OMEGA»
Ample, 53. Barcelona
